

dwenen. Als zij het „schap'lijk" maken, gunnen we hun gaarne een lekkernij uit onzen hof, doch het wordt te erg, wanneer zij twee derden van de vruchten stroopen. Dit „buitenkansje" viel mij voor een paar jaren ten deel.

Ook de merel staat bij de meeste menschen in een goed blaadje. En geen wonder: zijn vol en krachtig gezang weerklinkt soms reeds, voor de zon boven de kimmen verzezen is, en zeer dikwijls nog, als ge des avonds bij lamplicht in uw kamer zit. Kwajongens, die er a. h. w. hun beroep van maken om nesten uit te halen, weten wel, dat zoo'n avondzanger, die vrouwlief en kroost in slaap schijnt te zingen, zich in de nabijheid bevindt van zijn nest. Ik heb dezen schoonen zangers wel eens toegeroepen: O, wees toch niet zoo argeloos en dom door aan de wreedde jeugd, die zich toch reeds zoo bijzonder knap betoont in het opsporen van nesten, te verraden, waar ge nestelt! Verleden jaar meende ik dat een merel me begrepen had. Wel zong hij avond aan avond even luid „van d'eiers of het broed," maar hij had een plaats voor zijn nest uitgekozen, die niet door nestenroovers bereikt kon worden. En het was wel een bijzonder plekje. Meestal toch nestelen onze merels in hagen, heesters, zeldzamer in hooge boomen; deze merel had een gat in den toren, 12 M. boven den grond, verkoren. In den toren zelf was het nest duidelijk te zien en wel te bereiken. Eerst dacht ik aan een spreeuwnest, maar al spoedig bleek me, dat het komvormige nest, waarvan de bouwstoffen met modder waren samengevoegd, aan een merel toebehoorde. Er worden ook vier jongen in groot gebracht. Dit jaar evenwel is en blijft het nest ledig: of de torenbewoners zijn verloren geraakt, of het leventje tusschen die naakte steenen is hun niet bevallen.

B. J. VAN WAGENSVELD.

(Wordt vervolgd).

Vragen en Korte Mededeelingen.

Rotterdamsche Natuurhistorische Club.

Vergadering 23 Januari 1906 in de Diergaard.

De voorzitter, de heer Haverhorst, opent de vergadering, waarna na eenige discussie besloten wordt, dat de club tot de „Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten" als lid toe zal treden.

Hierna laat de heer Lindemans rondgaan de goudgroene Ornithoptera Croesus Felder ♂ en ♀ van Batjan met de prachtige variëteit Lydius Felder ♂ en ♀ van Halmabeira en wijst tevens op beider verschilpunten.

De heer Dr. J. Büttikofer vertoont een levenden lichtgevenden kever uit de fam. der Elateriden, uit Brazilië afkomstig. Het ex. is 3 cM. lang, grijsbruin en bezit op het borststuk dicht bij den achter- en buitenrand aan weerszijden een licht-zwavelgele plek van $\pm 1\frac{1}{2}$ mM. in diameter. Zoodra de kever op een of andere wijze in beweging komt, stralen die beide gele plekken een buitengewoon helder, eenigszins smaragdgroen phosphoresceerend licht uit, zoo sterk, dat men gemakkelijk kleine druk lezen kan, wanneer men den kever langs de regels van een boek laat loopen. In het donker is het licht zelfs op een afstand van 50 M. nog zeer goed te zien.

In Brehms Thierleben zijn, benevens een op het hier vermelde exemplaar vrij goed passende afbeelding, allerlei gegevens medegedeeld over een der lichtgevende soorten, den Cucujo, *Pyrophorus noctilucus* (van San Domingo).

Schlegel, in zijn Handleiding tot beoefening der Dierkunde, noemt drie verschillende soorten; en wel *P. noctilucus* (San Domingo); *P. phosphoreus* (Suriname) en *P. luminosus* (Brazilië), zoodat onze kever waarschijnlijk tot deze laatste soort behoort. Het dier wordt in een doos gehouden en krijgt elken avond een stukje in suiker geweekt brood, waarop het met blijkbaar genoegen gaat zitten zuigen, en een bad van versch water.

De heer Jansen brengt ter tafel een spiritusvoorwerp van een Doornhaai, benevens de inlandsche en verscheidene zeer fraaie uitlandsche soorten van het geslacht *Phylluma*.

De heer De Koning laat een merkwaardigen tweelingappel zien.

De heer Haverhorst geeft rond een wespennest, door hem ten geschenke ontvangen van den heer R. J. Geldof te Rotterdam. Het is een vrij groot nest van *Vespa media* en gevonden op de Veluwe bij Apeldoorn. Deze gedaante is eivormig; de lengte bedraagt 185 mM., de grootste dwarsdoorsnede is 155 mM., terwijl de dikte van het omhulsel pl.m. 30 mM. bedraagt. Behalve een opening onder aan de punt heeft het nog een vlieggaat een paar cM. daarvan verwijderd.

Het omhulsel bestaat uit een zevental bladerige platen, die elkander op slechts enkele plaatsen aanraken en daar verbonden zijn. Onder het microscoop blijkt het uit aangekleefde vezels te zijn samengesteld. De kleur is afwisselend licht- en donkergrijs, op sommige plaatsen iets groen-grijs. De grondstof is hoogstwaarschijnlijk fijngekauwde berkenschors. Inwendig bevat het nest een drietal raten, tafelsgewijs geplaatst en in het midden door een steel verbonden. Bovendien zijn de raten (de bovenste zelfs over den ganschen omtrek) op verschillende plaatsen nog met het omhulsel en daardoor ook weder met elkander verbonden. Het aantal cellen zal ± 200 bedragen; terwijl de door de larven aangesponnen kapes nog hier en daar aanwezig zijn. De bouw van het nest is gemakkelijk na te gaan en moet zich hebben toegevoegd als volgt. De moederwesp, stichtster der kolonie, heeft aan een berkentwijgje een steeltje van fijne kauden boombast gehecht; aan dit steeltje werd de eerste raat van enkele cellen gehangen en vervolgens dit bouwstuk door enkele bladerige platen als hulsel overkapt. Nadat door het uitkomen der eerste werksters voldoende hulp was verkregen, is het nest versterkt en vergroot. Een groot, dik hulsel is over het eerste kleine heengewerkt, een tweede steel naast de eerste bevestigde de bovenzijde der raat sterker aan het omhulsel, vervolgens is het aantal cellen dier raat vergroot; zoo zelfs, dat deze langs den geheelen omtrek met het omhulsel kon worden verbonden. Hierbij werden bovendien enkele nabijzijnde twijgen ingebouwd, waardoor het nest steviger aan den tak werd bevestigd.

Daar de aan den benedenrand open cellen van boven steeds iets nauwer dan van onder zijn, is de raat ten slotte eenigszins convex van vorm geworden en hellen de randcellen daardoor zelfs tot met een hoek van 45°. Een steeltje, onder tegen het midden der eerste raat vastgemaakt, werd drager van een tweede raat, en door een zelfde bevestiging werd ten slotte een derde raat hieraan toegevoegd. De ruimte tusschen deze derde raat en de punt van het nest bleef ledig, mede wellicht in verband met het vergevorderd seizoen; daar voor een wespkolonie bij het begin van den herfst de tijd van ondergang aanbreekt. Het nest is een fraai voorbeeld van de bouwkunst der wespen.

De heer Wachter vertoont *Rumex Hydrolapathum* Hudson, *R. aquaticus* Fries, met hun bastaard *R. maximus* Schreber, in een tweetal vormen: 1°. *subaquaticus* Schatz en 2°. *intermedius* Schatz; allen gevonden bij Rotterdam.

W. H. WACHTER.

Ontwaken.

Drukke bezigheden kunnen de liefhebberijen der jeugd verdringen, insectarium, herbarium, eieren, vlinders, kevers aan jeugdiger handen doen overgaan, maar de liefde voor de natuur, aangeboren als ze is, ze kan niet sterven.

In leege uren wordt nog het geweer en de hond gefloten, de boomgaard van nestkastjes en broedplaatsen voorzien.

Maar soms ook ontwaakt ze weer met kracht.

Hoe dat bij mij kwam?

Och, wat den een zoo bijzonder aangrijpt vindt de ander dikwijls doodnuchter, zoodat ik het bijna niet waag het te vertellen. En toch moet ik het, wil ik het.

Nog herinner ik me levendig de dag, eenige maanden geleden, waarop ik snuffelende in eene leeszaal, het tijdschrift „De Levende Natuur" in 't oog kreeg en gedachtenloos in het mij onbekende bladerde.

De inhoud frappeerde me onmiddellijk. Dat ideale nachtgalen boschje, die heerlijke kijker, het enthousiasme, dat je bij 't lezen indronk.